

Naročnina listu: —
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . „ 6.—
 Četrť leta . . . „ 3.—
 Mesečno . . . „ 1.—
Zunaj Avstrije: —
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od čredne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Mrvaško-slovenski katoliški shod.

Nepopisno! Tako mora reči z nami vsak, kdor je preživel večerajšnji dan v beli Ljubljani. Večeraj je bil glavni dan letošnjega hrvaško-slovenskega katoliškega shoda, bil je dan manifestacije. In manifestiralo je združeno hrvaško-slovensko ljudstvo tako, da bo ostal ta dan vsakemu globoko in trajno v spominu.

Četrť je pozdravila večeraj Ljubljana zborovalce katoliškega shoda. Kaka razlika? Zbrali so se sicer tudi prej številni tisoči našega ljudstva, toda bilo je še vedno vse bolj skromno in ponižno. Liberalci so smatrali katoliški shod vedno za nekaj strankarsko-političnega in so se skušali kosati z nami. Liberalna Ljubljana je bila mrzla in prezirljiva ter je napela vse moči, da je dala udeležencem katoliškega shoda čutiti, kako je njena moč, če prav v razpadanju, še vedno velika. Še ob priliki zadnjega katoliškega shoda so čutili liberalci potrebo, da so priredili kričeče demonstracije in liberalna inteligenca je pokazala v vseh svojih dejanjih, da smatra udeležence katoliškega shoda za ljudi manjvredne kakovosti, za nezavedno plebs.

In večeraj?

Izginilo je liberalno kosanje, izginila je liberalna bahavost, izginila je liberalna prezirljivost, slovenski katoliški narod je v družbi z drugimi katoliškimi slovanskimi narodi obhajal praznik svoje popolne zmage. Razun nekaj strupenih izbruhov v liberalnem časopisju ni bilo nikakih očitnih znakov protiverskega svobodomiselnosti — naša prestolnica, bela Ljubljana, je obhajala katoliški shod z nami. Ni več mrzlot in prezirljivosti, ne srečuješ več bahavih pogledov, ki bi ti naj rekli, da te prištevajo gotovi ljudje v trumo minorum gentium, ampak Ljubljana se je odela v praznično obleko in se raduje lepih in pomembnih dni po boljši večini prebivalstva s teboj. Slovenski narod je pa tega seveda vesel. Zbral se je tukaj v nešteti tisočih in stopil je na plan v vsej svoji moči in lepoti. Pogledaj te tisoče, pogledaj te neštete množice in čitaj na njihovih obrazih! Povsod najdeš tiho zadovoljnost, sveto navdušenje in neizmerno radost. Raduje se katoliški Slovenec, ko vidi, kako njegovo delo ni bilo zaman. Res, skromni so bili pričutki katoliškega gibanja med nami in nešteto je bilo sil, ki so ga skušale zatreti. Ni se jim posrečilo. Katoliška misel se je razširjala vedno bolj in danes je vseobsegajoča in povsod zmagojoča. Slovenski narod s ponosom povdarja, da je katoliško zaveden in večeraj se je zbral v beli Ljubljani iz vseh delov lepe slovenske zemlje, da za to svojo zavest manifestira pred celim svetom. Še več! Prepričan o zmagovitosti katoliške misli se je napotil slovenski narod, da jo vzbudi tudi pri svojih bratih — Hrvatih. Ravno večeraj je bil oni zgodovinski dan, ko sta si prisegla Slovenec in Hrvat, da nočeta poprej mirovati, dokler ne zavlada živa katoliška zavest med celim hrvaško-slovenskim ljudstvom. Velika in težka naloga, toda trdna vera v zmagonosnost katoliške ideje nam daje zagotovilo, da bo zmaga naša.

V soboto.

Katoliški shod se je začel pravzaprav že v soboto z zborovanjem slovenskega katoliškega narodnega dijaštva. Ta dan so se naši akademiki in starešine udeležili zjutraj najprej sv. maše, pri kateri so prejeli sv. obhajilo. Na to se je pa pričelo v hotelu „Union“ dijaško zborovanje. Zborovalo se je predpoldne in popoldne. Na nevnem redu so bili zelo važni referati, zadevajoči aktualna vprašanja katoliškega narodnega dijaštva. Referati so bili vzorno sestavljeni in jim je sledila zelo živahna, in stvarna debata. Dijaštvo se jih je udeleževalo v velikem številu ter so bile stavljene zelo pomembne resolucije, ki so bile enoglasno sprejete. Razun dijakov so se udeležili zborovanj različni dostojanstveniki, med temi tudi prevzvišena knezoškofa splitski in ljubljanski. V imenu kranjske dežele je pozdravil sestanek g. deželni odbornik dr. Pegan v navdušenih besedah.

Zvečer so priredili dijaški-akademiki gostom katoliškega shoda pozdravni večer. Ze ta večer je pokazal, da bodo dnevi katoliškega shoda nad vse sijajni. Razun že došlih čeških, poljskih in hrvaških udeležencev so posetili večer umevno vsi slovenski udeleženci, a tudi mnogo ljubljanskih meščanov. In prostori so bili kmalu premajhni, „Union“ je bil prenapolnjen v vseh svojih prostorih in razvilo se je

nad vse živahno in navdušeno življenje. Večer je otvoril „Daničar“, vodil ga je dr. Pogačnik. Na to je sledila cela vrsta pozdravov, nagovorov in napitnic, ki so bili vsi sprejeti z velikanskim navdušenjem. V imenu episkopata se je zahvalil za pozdrave nadškof koadjutor dr. Bauer, kar je vzbudilo viharje odobravanja. Zahvalili so se pristrčno tudi odlični zastopniki poljskega, češkega in hrvaškega naroda. Njihovi govori so izzvali seveda nepopisno navdušenje, ki se kar ni hotelo poleči. Omeniti nam je še zlasti za vse naslednje dneve značilen dogodek. Ko je predsednik dr. Pogačnik imenoval pri pozdravu došlih sedem cerkvenih knezov ime biskupa dr. Mahničarja, je zaorilo po dvoranah urnebesno pritrjevanje. Nehote se je zazdelo, da hočejo zbrane množice povdariti, da stoji četrti katoliški shod, ki je postal po svojem bistvu prvi slovensko-hrvaški pod enakimi vzori in cilji, kakor jih je imel prvi katoliški shod, katerega je omogočil ravno dr. Mahničar in s tem postavil temelj preporodu slovenskega naroda.

V nedeljo zjutraj.

Komaj je poslal novi dan svoje prve, dremotne pozdrave, že je Ljubljana na nogah. Po ulicah vavi izredno življenje in priča, da je napočila nedelja, kakršne še ni videla Ljubljana. Pravzaprav Ljubljana ni prišla skoro nič do počitka, kajti razun v soboto popoldne in večer so tudi celo noč prihajali gostje. Vsak vlak je pripeljal nove množice, vsaka ura nove stotine. Največ jih je seveda prišlo v nedeljo zjutraj. Od vseh strani so prihajali vlakci — redni in posebni — ter sipali v mesto novih tisočev. Ves promet je stal popolnoma v znamenju katoliškega shoda. Iz Stajerskega se je pripeljalo največ udeležencev z vlakom zjutraj ob petih. Ker je uprava slutila naval, je uvrstila pred redni vlak, ki vozi nekaj po polnoči iz Maribora, izrednega, ki je bil od postaje do postaje bolj poln. Povsod so vstopili gostje, zlasti je bilo veliko Orlov. Tudi redni vlak, ki je vozil koj za prvim, je imel dovolj posla in dovolj potnikov, kajti prvi ni zmoget vseh. Bilo je sicer že zgodaj, ko smo prišli v Ljubljano in med potjo je le malokdo kaj spal, toda trudnosti ni čutil nihče nobene. Veselo pričakovanje je razgnalo vso utrujenost. Korajžno smo korakali v mesto in z radovednostjo čakali dogodkov, ki se bodo razvili. Da bo nekaj izrednega, velikanskega, smo si lahko mislili, ker so nam že na postaji povedali, da je prodanih že 18.000 vstopnic. Od trenutka do trenutka je postajalo po ulicah živahnejše. Povsod udeleženci, povsod Orli, povsod narodne noše, povsod hiteči ljudje. Tam koraka četa Orlov, zopet tam pelie krasno okrašene voz vrsto deklet v pestrih, narodnih nošah. Vse drhti, vse kipi. Zlasti živahne so one ulice, ki peljejo na razna zbirališča. Truma za trumo, četa za četo, družba za družbo, se vali tja dol po Poljanski cesti, študira „Slovenca“ in išče svoje zbirališče. Vmes švigajo reditelji, hite stražniki, se pozdravljajo znanci, sploh izredno življenje, lepo in zanimivo vsled svoje raznolikosti. Niti zloglasna megla ne jezi nikogar, kajti za take vsakdanjosti danes ni časa, danes je povsod praznično razpoloženje.

Obhod.

Nepopisno — sem zapisal v uvodu svojega poročila. V prvi vrsti sem pri tem mislil na obhod, ki je res nepopisljiv. Ne bom preiskoval, kako je moje pero, ali je dobro ali slabo, toda za popis tega obhoda je nesposobno. Tu je bilo treba biti zraven in živati, uživati z očmi in srcem. Ker so bile došle množice tako ogromne in naravnost nepričakovane, se je ureditev sprevoda kljub spretnemu in neumornemu aranžmaju nekoliko zakasnila, vendar pa se je kmalu po pol devetih sprevod že začel razvijati. Še pred deveto uro je prišel začetek sprevoda, na Dunajsko cesto, kjer smo ga pustili pasirati. Bil je res nepopisno lep in marsikomu so se od ganutja zaiskrile solze v obeh. Tolika pestrost, tolika raznobujnost, in vendar tolika harmonija. Ljubljana še ni videla kaj takega in ji drugi kaj takega tudi ne more več nuditi kot samo naše organizacije. Videli sem sprevod ob cesarjevi šestdesetletnici na Dunaju. Bil je seveda ogromnejši, bogatejši in razkošnejši, toda učinkoval ni tako kot večerajšnji. Prvi je bil blesteč, a hladen — samo za oči, večerajšnji je bil tudi za oči a vžgal je tudi srce. Vse delo naših organizacij in ustanov je šlo nekako živo vdejsstvovano tam mimo ter je govorilo na najsijajnejši način in iz tisočih

grl, kaj smo dosegli in kako zmagovali. Bilo je človeku res svečano pri srcu ob čistih neštevilnih pestrih slikah in srce je zaigralo v nepoznani sreči. To smo mi katoliški Slovenci in taki smo. Človek bi vriskal radosti.

Sprevod so otvorili slovenski, Ziljani v krasnih narodnih nošah na iskrih konjih. Njim je sledila vrsta fanfaristov. Nato: poslanci, župani in svetovalec. Nepregledna vrsta odličnih mož-veljakov. Stotina za stotino se siplje mimo. To je moč, veljavna, posebljena ljudska volja. Sledili so Slovenci iz Nemčije s šestimi krasnimi zastavami v zelo okusnih rudarskih uniformah. Salezijanska godba iz Rakovnika koraka za njimi. Za godbo zastopstvo Poljakov. Gospodje in dame so skoro brez izjeme v razkošnih narodnih nošah in imajo seboj več krasnih zastav. Občinstvo, ki se je zbralo po vseh ulicah, kjer se je pomikal sprevod, jih je navdušeno pozdravljalo, iz oken so pa deževale nanje cvetke. Za Poljaki je korakalo par sto Čehov z večimi lepimi zastavami in deloma v narodnih nošah. Ravno tako kot pri Poljaki: navdušeno vsklikanje in obsipanje s cvetkami. Sledili so jim pa Hrvati. Teh je bilo ogromno veliko, čez tisoč iz vseh hrvaških zemelj. Na čelu so nosili večje število ponosnih zastav. Med njimi je bilo tudi mnogo slikovitih narodnih noš, zlasti ženskih. Številno je bila zastopana zlasti duhovščina z bogoslovci; tudi akademikov je bilo več, ravno tako kot pri Čehih. Pozdravljanje s cvetjem in klici, kakor prej. Hrvati sami so bili tudi zelo navdušeni in so peli krasne narodne pesmi. Za Hrvati so stopali naši malčki — deklice in dečki — prve v slikoviti narodni noši, drugi kot orlovski naraščaj. Za temi so prišli kroški Slovenci s svojima voditeljema dr. Brejcem in Grafenauerjem. Bilo jih je čez tisoč in so bili pristrčno aklamirani. Med sabo so imeli mnogo narodnih noš. Nosili so tudi v rokah male trobojnice, vsled česar je bila njihova skupina, ki je bila zelo navdušena, jako prikupna. Na to so korakali abiturienti, bogoslovci, akademiki in starešine. Njihovo število je bilo zelo imponujoče in smo res lahko ponosni na mogočno razvito naše inteligenco in njen naraščaj. Na cellem potu živahno pozdravljeni so na to sledili češki Orli in Orlice, vseh skupaj čez 200.

Za češkimi Orli so korakali slovenski. Bila jih je nepregledna vrsta. Kakor ručeče morje so se skoro pol ure zlivali mimo nas. Občinstvo je bilo seveda zelo navdušeno, ko je videlo toliko — okrog dva tisoč — krepkih slovenskih fantov, ki so enakomernega, odločnega koraka stopali mimo. Skupina je bila po odsekih razvrščena v čete in trume ter je bilo med njo več godb in mnogo vrst trobentačev, tako da je bil vtis zelo prijeten.

Orlom je sledila najlepša skupina: slovenske narodne noše. Občinstvo je bilo zadržljivo in kar nehote so se človeku vkradli vsikli: Ah, kako je to lepo, kako je to divno. In bilo je tudi res. Toliko pestrosti, toliko slikovitosti, toliko razkošne, a okusno umerjene lepote še niso videli. Nič ne pretiravamo, če trdimo, da se naše narodne noše dajo kosati z nošami vsakega drugega naroda. Postavite ogromno množico naših mladenk in žena, pomešanih v primernih razdaljah z moškimi narodnimi nošami, kot je to bilo v sprevodu, kamorkoli, brez dvoma odnesejo zmago povsod. Slišali smo že veliko o lepoti kranjskih narodnih noš, toda da so tako lepe, nismo mislili. In človek ne ve, kateri bi dal prednost. Vrstile so se gorenjske, dolenske, notranjske, vipavske, — če že hočemo nekoliko ločiti — tržaške, belokranjske, z avbami in pečami, a vse so lične in jih človek mora občudovati. Želeti bi le bilo, da bi se še bolj udomačile in se moramo začeti tudi mi Štajerci bolj zanimati za narodno nošo.

Narodnim nošam je sledila nepregledna vrsta mladenk-članice „Bogomile.“ Zelo slikovit je bil tudi pevski zbor „Ljubljane“, pri katerem je bilo mnogo pevkv v ljubkih narodnih nošah. S častnim številom se je postavila v vspredu Slomšekova zveza, ravno tako skupina „uradniki zavodov.“ V zadnji skupini so sledili člani raznih naših nepolitičnih društev in družb: S. K. S. Z., J. S. Z., Marijine družbe, rudarji, požarniki itd. Udeležencev v tej skupini je bilo na tisoče. Neprestano so se valile nove množice mimo nas. Imponujoče so vplivale zastave, ki so jih nosili na čelu S. K. S. Z. Bilo jih je cel gozd in je bil pogled na nje nad vse lep. Če prav je bilo samo

v tej skupini okrog 150 zastav, vendar to niso bile vse, kajti mnogo so jih nosili v sprevedu, zlasti orlovske. Razun vsega, kar smo že omenili, je bilo v sprevedu razvrščenih mnogo godb: novomeška, viška, dve salezijanski, več orlovskih itd. ter so vse neumorno svirale.

Naj bo konec: Spreved je bil nad vse sijajen. Še liberalci so ga odkritosrčno občudovali in če tudi je bila izdana parola, da morajo liberalci katoliški shod prezirati, vendar so bili liberalci tako zadivljeni, da so iz mnogih liberalnih hiš doneli pozdravni klici in deževali cvetke: Ulice, po katerih se je pomikal spreved, do Kongresnega trga, kakor tudi one od Kongresnega trga v domobranksko vojašnico, so bile bogato okrašene z zastavami. Samo mestne in nekatere prononsirane liberalne hiše so blestele brez okraska. Za liberalce pa pomenja njihov poziv k preziranju poraz, ker je Ljubljana pokazala, da po svoji veliki večini liberalcev ne uboga.

Posvetitev Brezmadežni Devici Mariji.

Spreved 15.000 do 20.000 oseb se je pomikal na Kongresni trg, kjer je bil pred uršuljinsko cerkvijo postavljen altar. Ko se je spreved sešel na trgu — trajal je pa spreved eno uro — je bral ljubljanski škof tiho sv. mašo. Na to se je vršila posvetitev Brezmadežni. Škof dr. Jeglič je počasi z zborom duhovščine in spremljevanjem neštivilne množice čital sledečo molitev:

Brezmadežna Devica, Mati Božja Marija, vsi zbrani posvetimo sebe in svoj rod Tebi, ki pri Bogu vse premoreš. Srčno in zaupno Te prosimo, vzemi nas milostno v svoje varstvo in ne dopusti, da bi nas in naš rod premagali sovražniki Tvoji in Tvojega Božjega Sina.

Brezmadežna Devica, ki si tako trdno verovala besedam angelja Gabriela in si kot Devica rodila Luč, ki razsvetljuje ves svet, pomagaj nam, da ohranimo vero v Boga Očeta, Stvarnika nebes in zemlje, vero v Boga Sina, našega edinega Odrešenika in Učenika, v Boga svetega Duha, ki je poslan cerkvi, da jo ohrani v resnici in obrani vsake zmote...

Brezmadežna Devica, Mati Jezusa, začetnika in nevidnega poglavarja svete nezmotljive in edino zveličavne katoliške cerkve, pomagaj nam, da ostanemo zvesti katoličani, da ne priznamo drugega učitelja in voditelja na potu v večnost, kakor to sveto cerkev, ki nam govori po nasledniku sv. Petra, po rimskem papežu in po naslednikih apostolov, po škofih, združenih s papežem.

Brezmadežna Devica, ki si strla glavo peklenški kači, pomagaj nam, da uvidemo njenemu zalezovanju in premagujemo silne strasti naših src, da premagujemo poželenje oči, poželenje mesa in pa napuh življenja; pomagaj nam, da ostanemo ne le verni, ampak tudi ponižni, nedolžni, čisti, zmerni, trezni in krotki v besedi in dejanju, polni srčne ljubezni do Boga in do bližnjega.

Brezmadežna Devica, ki si kljub najhujšim bridkostim ostala zvesta Bogu in se sedaj v nebeški slavi vekomaj veseliš, pomagaj, da tudi mi ostanemo v veri in v življenju po veri stanoviti do konca in po smrti pridemo iz te solzne doline v pravo domovino, kjer ne bo ne solza, ne bolečina, ne nevarnosti, ampak popolno veselje, ki ga je Bog pripravil njim, ki ga ljubijo. Amen.

Bil je to najslavesnejši trenutek celega katoliškega shoda. Kdor ga je doživel, ga ne pozabi nikoli več.

Na to je predlagal predsednik pripravljalnega odbora dr. Gruđen udanostni brzovjavi na sv. očeta in cesarja. Med viharji navdušenja sta bili obe brzovjavi odposlani, iz grada so pa začeli grometi topovi. Počasi se je navdušenje poleglo in spreved se je začel pomikati po drugih ulicah proti domobranski vojašnici, kjer se je imelo vršiti slavnostno zborovanje.

Slavnostno zborovanje.

Ko se je slavnostni spreved vrnil na dvorišče domobranske vojašnice, je otvoril predsednik pripravljalnega odbora dr. Gruđen 4. katoliški shod. Pozdravne besede so bile nekako sledeče:

Mili slovanski bratje! Hvala Vam vsem, ki ste prihitali v belo Ljubljano. Pozdravljeni vsi naši bratje, ki ste prihitali iz trojedine Hrvaške, Dalmacije, Bosne, od daleč tam preko Sotle in Kolpe, da sklenemo na katoliškem shodu skupnost vseh katoliških Slovencev in Hrvatov, ki živimo pod habsburškim žezlom. Pozdravljeni brati Poljaki, bratje Čehi, vsi tisoči združenih kat. Slovanov. 4. kat. shod slavimo. Naj bi bil ta katoliški shod nov svetilnik boljše bodočnosti ne samo na Slovenskem, ampak tudi v Dalmaciji, Bosni in Hrvaški. Na današnjem hrvaško-slovenskem katoliškem shodu zborujemo v dveh znamenjih. Prvo znamenje je sveti križ, drugo pa preblažena Devica Marija. Ti znamenji ste znamenji naših bodočih zmag. (Živijo!)

Za predsednika 4. katoliškega shoda je bil nato izvoljen naš štajerski državni in deželni poslanec dr. Jankovič, za podpredsednika pa Hrvat dr. Deželič.

Predsednik dr. Jankovič pozdravi zborovalce s staroslovenskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ In ves zbor, tisočera in tisočera množica slovanskega ljudstva, je odgovorila: „Na veke: Amen!“ Predsednik nadaljuje: Pozdravljam vas kot zastopnik štajerskih Slovencev, to je imenom naroda, ki je dozdaj stal vedno zvest na katoliški strani. (Klici: Živijo Štajerci!) Močne in ogromne so naše organizacije. Vsi smo danes ene misli, misli ljubezni in navdušenja za sveto našo stvar. Pozdravljam danes tukaj navzoče odlične goste, pred vsem nadškofa-koadjutorja dr. Ante Bauerja in vse druge cerkvene kneze, dež. predsednika Švarza, grofa Chorinskyja, kneza Sapiello, kneza Ernesta in Hugon Windischgrätzja, grofa Paara in vse druge odlične osebe, ki so nas počastile. Posebno pa pozdravljam naše brate Poljake, (Živio Poljaki!) zastopnike češkega naroda, (Na zdar! Slava-klici.) ki posebno na Moravskem zadnji čas tako krasno napredujejo. Pozdravljam naše brate Hrvatov, (Urnebesni Živio-klici.) ki so došli v izredno ogromnem številu. Hrvat, ki ste narod naše vere, naše duše, narod naše krvi in našega srca, narod, ki se hoče z nami Slovenci skupno boriti, bodite nam prisrčno pozdravljeni! (Živio hrvatsko-slovenska vzajemnost! Živio!) Želim, da bi duh današnjega shoda, duh naših organizacij ponesli med svoje brate in sestre.

Radi pozne ure sta slavnostna govora dr. Brejca in dr. Šimraka odpadla. Preložena sta bila na ponedeljek. Vršili pa so se pozdravi raznih odličnih zastopnikov, ki so bili sprejeti in mnogokrat prekinjeni z urnebesnim navdušenjem.

Najprvo je dobil besedo zagrebški nadškof-koadjutor dr. Bauer, ki je v lepi hrvaščini pozdravil „dragi bratski slovanski narod“ v imenu hrvaškega episkopata. Želi, da bi bili plodovi shoda trajni in da bi se jamstvo hrvatsko-slovenske vzajemnosti obstinilo: Spasitelj Jezus Kristus naj bo vzor vsakemu Slovincu in Hrvat. Današnji shod je res prvi hrvatsko-slovenski shod. Vabim za drugo in naslednje leto vse Slovence, pa tudi Čeha in Poljake, na katoliški shod v Zagreb.

Deželni predsednik baron Schwarz pozdravlja shod imenom vlade. Želi celi prireditvi božjega blagoslova.

Viharno pozdravljen nastopi nato deželni glavar dr. Ivan Šusteršič, ki pozdravlja imenom dežele Kranjske in posebno priporoča zvestobo slovensko-hrvaškega naroda do Boga, Brezmadežne in pa do cesarja, ki naj bo trdna in neomahljiva. Srečen je, kdor je danes tukaj. Še pozni rodovi bodo govorili o pomenu hrvatsko-slovenskega katoliškega shoda. Mi pa hočemo z moško zavednostjo in doslednostjo zastopati naše versko prepričanje v vsej javnosti. Kličem vam imenom kranjskega ljudstva: Hvaljen bodi Jezus Kristus! — In cel zbor je odgovoril slovesno: Na veke! Amen!

Imenom Poljakov se oglasi k besedi knez Sapiello. Prinaša pozdrave bratov Poljakov, ki so se iz Galicije, Rusko-Poljske in Poznanjskega v častnem številu udeležili katoliškega shoda. Zaklical je koncem svojega poljudnega govora: Živela hrvatsko-slovensko-poljska katoliška misel! — Klici: Živeli Poljaki! so doneli kot vihar po obširnem zborovalnem prostoru.

Imenom bratov Čehov je govoril državni poslanec Navratil. Rekel je: Pozdravljeni bratje Slovenci. Prinašam najprisrčnejše pozdrave z dežele Morave, kjer sta delovala naša brata Ciril in Metod, s prekrasnega Velehrada. Želim, da bi se drugo leto Slovenci in Hrvatje udeležili našega shoda na Velehradu, da se poglobi in utrdi hrvatsko-slovensko-češka vzajemnost! (Klici: Pridemo!) Govornik je končal: Imenom naše lepe Morave naj vam velja najprisrčnejši slovanski pozdrav! (Klici: Na zdar! Živio!)

Ljubljanski škof dr. Jeglič prinaša pozdrave od sv. očeta iz Rima in prečita ljubeznjivo pismo, ki mu ga je poslal kardinal Merry de Vai po naročilu sv. očeta v pozdrav katoliškemu shodu. Podelil je tisočeri množici tudi papežev blagoslov.

Predsednik dr. Jankovič je nato zaključil slavnostno zborovanje in pozval udeležence, naj ogenj, ki so se ga danes navzeli, ponesejo na svoje domove in ga širijo po vsej slovanski domovini!

Telovadba.

Popoldne proti četrti uri je vrela cela Ljubljana proti domobranski vojašnici, kjer se je imela vršiti telovadba Orlov. Predno se je začela telovadba, se je zbrala na obsežnem, zelo pripravnem in krasno prirejenem dvorišču domobranske vojašnice ogromna množica ljudstva — do 15.000. Bila je zelo pestra, nepozabna slika, ki se je nudila očem. Krog velikanskega telovadišča glava pri glavi, na eni strani mogočna tribuna za gledalce, na drugi pa za godbo in dostojanstvenike, a vse polno, prenapolnjeno. Črna sukna, narodna noša, orlovski uniformi, poletna toaleta, druga pri drugi ustvarjajoč krasno skupino, vse to je bilo tako divno in veličastno, da je človek kar gledal. In potem so prikorakali Orli. Četverstop se je vrstil za četverstopom in ko so se razstopili, je bil telovadni prostor poln. Občinstvo je bilo zadivljeno od krasnega pogleda na 1200 mladih, čvrstih fantov in je vedno znova zagrmelo po obsežnem prostoru navdušeno ploskanje in sklikanje. In

proste vaje so proizvajali telovadci prav dobro in se moramo samo čuditi, da so se v priméroma kratkem času tako izurili. Ravno tako je bil izredno fin in eksakten nastop moravskih Orlic in za tem nastop moravskih Orlov, ki so proizvajali prav težke proste vaje. Da občinstvo ni štedilo z aplavzom, je umevno. Izbrana četa slovenskih Orlov je na to proizvajala zelo lepe, a težke proste vaje. Pokazali so telovadci veliko spretnosti in izurjenosti in jih je občinstvo za to burno aklamiralo. Ravno tako so vzbujali viharje odobravanja moravski Orli, ki so nastopili enkrat s kijcem, drugičkrat s palicami. Prisrčno veselje je izzval nastop mladih slovenskih deklic Orlic in mladega orlovskega naraščaja. Za tem se je vršila telovadba na orodju. Zastopana so bila vsa telovadna orodja in so se pokazali naši fantje pri vseh za res prave mojstre. Najtežje vaje so proizvajali z največjo lahkoto in eleganco. Nekateri med našimi Orli so res uprav ženijalni telovadci in se občinstvo ni moglo nadviti njihovim produkcijam. Vedno je zopet in zopet zagrmel vihar vsklikov in odobravanja, znamenje, da je kateri izmed telovadcev zopet pokazal kakšno drzno in vratolomno vajo. Že je bila ura sedem proč, ko so nehali naši neutrudljivi fantje s telovadbo.

Hvala Vam, fantje, za krasen užitek!
Na zdar!

Družabni večer.

Za zvečer naznanjeni družabni večer je privabil v hotel „Union“ neštivilne množice. Vse je bilo kmalu prenapolnjeno in našel nisi več prostora, tudi če bi ga bil hotel drago plačati. Kot bi trenil, so minule ure in veliko prezgodaj je bilo treba se podati na vlak.

Otvoritev novega dravskega mostu.

Z velikim zanimanjem in od nasprotnikov tudi s precejšnjo nervoznostjo pričakovana otvoritev novega dravskega mostu se je srečno zvršila v soboto. Zbralo se je ogromno občinstva iz mesta in dežele, vendar pa je cela prireditelj razun nekaterih manjših spopadov potekla mirno. V zadnjem trenutku prepovedano izobešanje slovenskih zastav je Slovence sicer globoko užalilo in ogorčilo, toda ohranili smo mirno kri. Zabeležiti imamo vse eno lep vspeh, ker sta župana Pišek in Lorber pozdravila nadvojvodo pri dohodu v Maribor na mariborski postaji v slovenskem jeziku. Zgodilo se je to prvičkrat in je bilo s tem prvičkrat od tako visoke strani, kot je nadvojvoda Friderik, ugotovljeno, da je Maribor mesto, v kateri gre tudi Slovincem beseda v javnosti, da je tedaj Maribor dvojezičen. Radi poročila o katoliškem shodu smo morali daljše poročilo iz tehničnih vzrokov preložiti na sredo in naj za danes to zadostuje. Nadvojvoda Friderik se je po otvoritvi odpeljal k prevzvišenemu knezoškofu na obisk, na to pa z avtomobilom v Gradec. Da bi imel o „nemškem“ Mariboru kakšno posebno dobro mnenje, tega si „nemški“ Mariborčani pač ne smejo misliti, če mu je tako malo za njihovo mesto.

Politični pregled.

Deželni zbori.

Pijeva korespondenca piše: Kakor izvemo, se je bavil zadnji ministrski svet tudi z vprašanjem sklicanja deželnih zborov. Vlada namerava sklicati delazmožne deželne zборе v sredi meseca septembra. Jesensko zasedanje dež. zborov bo trajalo k večjemu en mesec, ker se namerava v drugi polovici meseca oktobra sklicati državni zbor. Ena prvih nalog parlamenta v jesenskem zasedanju bo, da se izvršijo volitve delegacij, ki bodo tokrat in sicer sredi meseca novembra, pričela svoja posvetovanja na Dunaju.

Ogrska.

„A Nap“ poroča, da se bo konstituirala stranka grofa Julija Andassyja dne 14. septembra v Budimpešti. Stranka obstoja iz 17 članov. Predsednik bo Koloman pl. Szell, poslovni predsednik pa Zoltan Desy.

Atentat na komisarja Skerleca.

Komisarja Skerleca še niso mogli prepeljati iz bolnišnice v bansko palačo, ker je nastopilo lahno vnetje rane. Zdi se, da je sedaj atentat na komisarja Skerleca popolnoma pojasnen. Gre namreč, kakor je policija dognala, za dejanje posameznika, ki je stal močno pod vplivom ameriškega hrvaškega časopisja. Dosedanje policijske poizvedbe niso dognale nikakršne skupnosti med atentatom in hrvaškimi delavskimi organizacijami v Ameriki in tudi sam, da bi bil izvršil Dojčić atentat po naročilu anarhističnih organizacij, se ni potrdil. Verjetno pa je, da so vplivale na Dojčića anarhistične ideje in da se je zlasti zgledeval nad Jukičem. Preiskava proti Dojčiću bo najbrže kmalu zaključena, tako da se bo morda že prihodnji mesec vršila glavna razprava proti atentatorju zaradi poskušene umora. Značilne so besede, ki jih je izgovoril komisar Skerlec o atentatu: „Dojčić in jaz sva prišla z isto nalogo na Hrvaško, da namreč odoraviva komisarijat“.

Ministrski svet.

Kakor poroča „Reichspost“ baje iz zanesljivega vira, se bo vršil tretji teden v septembru na Du-

naju skupni ministrski svet, da se posvetuje o skupnem proračunu za leto 1914 in o nekaterih trgovsko-političnih vprašanjih. Od tega ministrskega sveta je pričakovati baje važnih sklepov glede novih trgovinskih pogodb z balkanskimi državami. Istočasno naj se sestane tudi bosanski sabor. Pri bosanski deželni vladi se bodo začetkom jeseni izvršile večje personalne izpremembe. Pred vsem naj bi se imenoval za vodstvo sedaj nezasedenega administrativnega oddelka sekojski načelnik Žurunič.

Ogrska korupcija.

Desy namerava grofa Tisza vsled njegovega vedenja v procesu Desy-Lukacs tožiti.

Raznoterosti.

Število rojstev pada -- število razdruženih zakonov pa raste. Eno najžalostnejših znamenj npravnstvenega in kulturnega propadanja človeštva v današnjih dneh je poleg drugih tudi neprestano naraščanje števila razdruženih zakonov. Splošno se smatra, da izkazuje Amerika največje število razdruženih zakonov v primeri s prebivalstvom. Temu pa ni tako, marveč prvači v tem oziru mala država Švica. — Glasom švicarske statistike pride v Švici na vsakih 100.000 prebivalcev 43 razdruženih zakonov, v Ameriki pa pride na isto število prebivalstva le 42 razdruženih zakonov. Za Ameriko pride v večjem presledku Francija s 33, za tem Saksonka s 32. Potem sledijo Danska s 27, Prusija s 23, Anglija s 17, Norveška s 15, Holandska in Belgija s vsaka po 14, Bavarska z 10, Švedska z 9, Avstrija z 8 in Finska s 6 razdruženimi zakoni na vsakih 100.000 prebivalcev. V vseh državah, izvzemši Anglijo, raste neprestano število razdruženih zakonov, najbolj pa na Švedskem in Danskem, v katerih državah se je število razdruženih zakonov v zadnjih 10. letih podvojilo.

Odkritje Medvedovega nagrobnika na pokopališču v Kamniku v četrtek, dne 28. avgusta 1913. Spored: 1. Ob deveti uri dopoldne sveta maša zadušnica na Žalah — na pokopališču. 2. Na pesnikovem grobu: a) govor c. kr. prof. g. Ivana Grafenauerja, b) govor akademika g. Jožefa Lorenčiča. Odkritje in izročitev spomenika v varstvo mestu Kamniku in pokopališki upravi. — Častilci in prijatelji pesnikovi, iskreno vabljeni! — Odbor. — Vlak gre iz Ljubljane ob 7 uri 32 min. zjutraj. Vlak se vrača iz Kamnika ob 1. uri 30 min. in ob 5. uri popoldne.

Novo padalo. Iz Pariza poročajo: Aviatik Pegourd je blizu Versaillesa praktično poskusil padalo, ki je izumil Bomet. Pegourd je zapustil svoj monoplan v višini 300 metrov ter se spustil na tla, kamor je priletel nepoškodovan. Aeroplan je čez par minut padel blizu Versaillesa v nekem gozdu na tla.

Zlata zrna. Pavel Pajk: Solza je ona hladna rosa, koja pada na naša vroča srea, da ugasne. In ena solzna kapljica da srcu več tešila, nego svitli žarek upanja; zatorej gorje človeku, kojemu je že za vselej usahnila ta dobrotedna rosica. — Franc Ks. Meško: So sicer nevihte v naravi, mogočno besneče in uničujoče vse življenje; a hujši so viharji v človeškem srcu; najhujše pa so nevihte in burje, besneče v mladem, mehkem srcu deviškem, v srcu, podobnemu ravnokar razevelemu, a še nedotaknjenu cvetu vrtno lilije. — Fr. Ks. Meško: So pač različne človeške narave. Enega premaguje ljubeznivost ženske, drugega njena strast, njen ogenj, s katerim se ga oklepa. Tretjega najbolj razplamti ženska mrzota, ženski ponos. Tak človek ne priznava, da je ženska mrzla le iz preračunljivega egoizma. On imenuje v svoji slepoti, v svoji pijanosti to mrzloti klasično veličino. Ne veruje, da nekatera ženska niti ljubiti ne more, da je brez čustva, brez srca. Tak nesrečnež vidi le žensko lepoto ter jo ljubi. A ne pomisli, da bi ravno tako opravičeno lahko ljubil tudi kamen, umotvor, ki čuti ravno toliko, kakor nekatera živa bitja, da namreč niti ne čuti. — Anton Medved: Spočeti in porojeni, v naročju tajnem hrepeneja na zemlji smo obsojeni, da z lučjo iščemo mišljenja, namen in vir življenja. — Simon Gregorčič: Solza, ki sirota jo lije, do neba za kazen vpije. — Anton Medved: Spremljata radost in slava mnogo dejanje, tiho korakata zadaj kes in spoznanje. — Josip Kostanjevec: Srce človeško, v vek nemirno, hrepeneče vedno po sreči, želeče si vedno nekaj tajnega, neznanega, mora imeti nekaj ali nekoga, da se ga oklene z vsemi svojimi silami, z vso svojo mogočno, vročo, kipečo strastjo, nekoga, komur zaupa svoje misli, upe, načrte in težnje. — Fr. Gestrin: Res, lahka ni iz domovine pot, milejši veter po domovju veje in cvet procvita se doma krasneje in solnce sije lepše kot drugod.

Štajersko.

Sv. Peter niže Maribora. Vendar bo enkrat že lepo vreme, smo si mislili. Solnce je zadnje dni prav močno pripekalo in kmetje so začeli kositi otavo. A prav posebno vroče pa je bilo dne 20. avgusta. Popoldne se začnejo od vseh strani kopičiti oblaki in proti 5. uri se vlije, kakor bi lilo iz škafa, med silnim viharjem. Niti 100 korakov daleč ni bilo mogoče razločevati velikih stvari. Tako je bilo skozi četrte ure. Kakšne zelo občutne škode pa hvala Bogu ta-le ploha ni naredila. V ameriškanskih nasadih je kolje lomilo in kjer je že tretja kop izkopana, tam je odnesla ta ploha zelo veliko zemlje. Koruza je tudi polmljena in na več krajih je vihar celo drevesa lo-

mil. Umazana in gosta voda se je kar v potokih valila po cestah in po travnikih, vmes pa je bliskalo in grmelo, kakor bi mislil biti sodni dan. Na več krajih so videli tudi tu in tam padati točo, ki pa vidne škode ni naredila. Najhujše so prizadete Metava, Nellova in Terčova, ne tako Celestrina in Hrenca. Bog nas varuj večkrat takšnega naliva.

Hoče. V nedeljo, dne 31. avgusta priredi Slov. kat. izobražev. društvo poučno zborovanje in bo sprejem novih „Orlov“. Govori g. Žebot iz Maribora.

Hoče. Na katoliški shod se je odpeljalo v soboto 15 ljudi, med temi 12 Orlov, 8 uniformiranih z zastavo.

Hoče. V sredo 20. t. m. se je poročila gđ. Marija Pfeifer, učiteljica ženskih ročnih del z g. Jož. Bradačem, žel uradnikom v Knittelfeldu. Bilo srečno!

Ormož. Neki sladki gospod, ki v svojo nemško trgovino vsakega na zelo uljuden način vabijo, ter pri tem nič ne gledajo, ali je dotičnik Slovenec ali Hrvat so se zadnji-krat grozno jezili, ker je nek popotnik v „Straži“ pohvalil njihovo ljubeznivost, ter omenili, da ako bi vedeli, kdo je omenjeni popotnik bil, bi mu z vso nemško radodarnostjo in dobrotljivostjo prisilili z gorki zausnici, in četudi bi bilo to na javni česti.

Ormož. Tukaj se govori, da nas namerava zapustiti predsednik „Volksrata“ pri nas zelo nepriljubljen dr. Delpin. Njegov „treues deutsches Herz“ ne najde več obstanka med „Windišerji“, ter ga vleče vun iz mej, tje med Vsenemce, Hohenzollerje. Heil!

Na Balkanu.

Odrin.

Carigrad, dne 22. avgusta. Bolgarski delegat Načević je včeraj obiskal več poslanikov, s katerimi je konferiral o položaju. V poučenih krogih sodijo o položaju optimistično ter naglašajo, da je mogoče, da pride do direktnega sporazuma med Turčijo in Bolgarsko. V včerajšnjem ministrskem svetu je poročal generalisimus Izzet paša o stanju in razpoloženju turške vojske. Pri porti so popolnoma prepričani, da bo Rusija priznala zasedenje Odrina kot fait accompli.

Rim, dne 21. avgusta. „Tribuna“ poroča iz Carigrada: Turško vrhovno poveljništvo je izdalo na turške čete v Traciji povelje, da naj ne prekoračijo mej onega ozemlja, ki je označeno v noti 19. julija, in da naj se umaknejo nazaj za Marico.

Odrinsko vprašanje še ni rešeno in vedno bolj se zdi, da se bo rešilo za Bolgarsko neugodno. Celo Rusija se drži zelo rezervirano, Nemčija in Francija pa sta proti vsakemu ostrejšemu pritisku na Turčijo. Tudi Bolgarska je uvidela, da more rešiti, kar se da še rešiti samo v direktnih oficijoznih pogajanjih.

Božidar Flegeričeva slavnost.

V nedeljo, dne 17. t. m., se je vršila pri Sv. Bolfenku blizu Središča lepa slavnost, namenjena spominu moža mehkih čustev in potrpe duše, spominu Božidarja Flegeriča. Lep dan ter ogromno število častilcev in znancev Flegeričevih je pripomoglo, da je slavnost nad vse pričakovanje dobro izpadla. Cerkevno opravilo in nagrobni govor je mel znanec ranjega, vlč. g. konz. svetnik Čajkano iz Varaždina. V svojem nagrobnem govoru se je spominjal ranjega kot moža, ki sicer ni živel zmernega življenja, a izrekel je vse eno upanje, da je našel usmiljenje pri pravičnem sodniku, s katerim se je ob koncu tako lepo spravil in kojega je v svojih pesmih prosil odpuščanja tako ganljivo.

Vsemogočni, milostivi Bog, užalil sem Te že zadosti, ne boji mi sodnik prestrog, oprosti grešniku, oprosti! Jaz dobro vem in dobro znam: nesrečni človek vdan je zmoti, da sam ne ve, ne kod ne kam, skušnjava se ga čisto loti.

Na to je odkril nagrobnik, ki je tri metre visok ter nosi napis:

Tukaj počiva večni popotnik Slovenskih goric, pesnik in pisatelj slovenski Božidar Flegerič.

Popoldan se je vršila nadaljnja slavnost na Flegeričevem domu v Vodrancih, kjer se je odkrila spominska plošča.

Govorili so tukaj: Šinko, profesor Ilešič, dr. Senekovič, Hudovernik, Kolarič in drugi. Nad vse živahno so pozdravljali in odobravalni navzoči gostje govor nad 70letnega starčka profesorja dr. Križana iz Varaždina, moža trdnega katoliškega prepričanja, ki je bil velik dobrotnik pokojnega Flegeriča.

Slavnost so pozdravili v daljšem pismu profesor Davorin Trstenjak iz Zagreba ter v verzih Vatroslav Holz iz Ljubljane.

Pri prireditvi je svirala središka godba. Omenimo tukaj samo, da se je prej vedno zatirjevalo: ta prireditve bo nadstrankarska. To trditev pa je v prvi vrsti prelomila godba, ker je med ogorčenjem naših pristašev igrala sokolsko himno.

Pri slavnosti smo opazili veliko Medžimurcev, ki so s solzami v očeh poslušali slovenske govore, katerih pri njih doma ni dovoljeno slišati. Tudi tem je rajni Flegerič posvetil lepo pesem: opeval je njih zemljo, kakor tudi zemljo Slovenskih goric in Murskega polja. Slovensko ljudstvo mu bo ohranilo časten spomin.

Dijaške razmere na Koroškem.

Po „Miru“ posnamemo:

Eden najvažnejših faktorjev narodne moči je brezdvomno poleg kapitala inteligenca. Vsak človek ve, da je narod brez inteligence mrtev narod, da je to narod hlapcev, ki mora v kratkem poginiti. Edini kmet še zmore ohraniti svojo narodnost dalje časa zaradi svoje konservativnosti, a tudi on se ne zna trajno upirati ponemčevanju, tudi on rabi voditeljev, inteligence. To velja v prvi vrsti za nas Korošce, kjer je nemška politika noč in dan na delu, da uniči vsak slovenski živelj v najzadnji vasi našega Korotana. Kdor pa nima inteligence, tudi ne bo prišel nikoli do kapitala, ki pride pri vseh narodnih vprašanjih v prvi vrsti v poštev in ki tvori v resnici najvažnejši faktor narodne sile. Dokler ne bomo Slovenci imeli lastnih inženirjev, lastnih podjetnikov in strokovnjakov v vseh panogah, se tudi gospodarsko ne bomo mogli kosati z drugimi narodi, bomo ostali vedno tlačani.

Inteligenca pa se naslanja na dijaški naraščaj in zaradi tega je dijaški naraščaj ravno istega, da, še večjega pomena kot inteligenca sama. Kajti statistike dijaštva nam ne samo dokazujejo, da imamo slovenskih dijakov, ampak tudi, ali število našega dijaštva rase ali pada, ali napredujemo ali nazadujemo, ali imamo še sploh kaj prihodnosti, ali pa — nič več.

Slovencev je na Koroškem ena tretjina; torej bi moralo biti tudi ena tretjina slovenskega dijaštva, to bi bilo nad 30%.

Oglejmo si pa razmerje, kakor je v resnici. Letos je bilo na celovski gimnaziji 441 Nemcev, to je 84% in 78 Slovencev, to je 15%.

Zdaj pa pogledjmo malo nazaj. Leta 1855 je bilo na celovski gimnaziji 174 Nemcev, torej 74%, in 63 Slovencev, to je 26%.

Leta 1865 je bilo 290 Nemcev, to je 75%, in 96 Slovencev, to je 24%.

Leta 1905—1906 je bilo 396 Nemcev, to je 82%, in 84 Slovencev, to je 18%.

Leta 1910—1911 je bilo 400 Nemcev, to je 84% in 72 Slovencev, ali 16%.

Letos je bilo na celovski državni realki 357 Nemcev, to je 95%, in samo 6 Slovencev, to je 1%.

Leta 1855 je bilo tam 168 Nemcev, to je 77%, in 49 Slovencev ali 22%.

Leta 1865 je bilo 176 Nemcev, torej 83%, in 36 Slovencev, ali 17%.

Leta 1910 je bilo 375 Nemcev, torej 95%, in 8 Slovencev, torej 2%.

Na šentpavelski gimnaziji je bilo leta 1908 293 Nemcev, torej 87%, in 15 Slovencev, to je 8%.

Na beljaški gimnaziji je bilo v letnikih 1910—1911 293 Nemcev, ali 80%, in 10 Slovencev, to je 9%.

Na državnem moškem učiteljskem je bilo samo 7 Slovencev in blizu 200 Nemcev.

Na stavbeni in umetno-rododelski šoli v Beljaku je bilo preteklo leto 653 obiskovalcev, od teh 533 Nemcev, 80 Slovencev in 30 Lahov, ali v razmerju: 72% Nemcev, 12% Slovencev in 6% Lahov.

Državna obrtna šola v Celovcu je imela preteklo leto 494 učencev, od teh 419 Nemcev, 57 Slovencev in 15 Lahov, ali: 86% Nemcev, 11% Slovencev in 3% Lahov.

Navedene številke nam torej jasno dokazujejo, da še daleč nismo dosegli 30%, da zaostajamo še za drugimi narodi, da smo celo nazadovali v zadnjih 60 letih.

Razgled po svetu.

* **Ministra je hotel zapreti.** Ogrski pravosodni minister dr. Baloh je podoben novj metli, ki dobro pometa, ali pa bi vsaj rada dobro pometala. Ta mož uporabljata letošnje poletje, mesto da bi vžival običajne počitnice, za to, da nadzoruje posamezna sodišča. Novi mož pa svojega obiska sodnijam ne nanzanja naprej, kakor to storijo drugi ministri, da bi se jih častno sprejelo, ampak Baloh pride nenadoma in tako neljubo preseneti majskega sodnika. Nedavno pa je ob neki taki priliki bil tudi minister zelo neljubo presenečen. Nekega dne zgodaj v jutru je minister vstopil v borno sodnijsko „palačo“ v nekem majhnem mestu. V pisarnah je vladala velika samota in še le po daljšem času je našel minister nekega slugo, ki je z vso strogostjo in natančnostjo pometal sobane in se kratkočasil s ftačenjem svoje pipe. Precej osorno je sluga nahrulil starega gospoda, kaj da ima opraviti v teh svetih prostorih. Minister mu je samozavestno odgovoril: „Jaz sem minister Baloh!“ Sluga se je gospodu na to le hudomušno nasmejal. Stari sluga, ki je že nad 30 let pometal sodnijske prostore in še nikdar v svojem življenju ni videl živega pravosodnega ministra, je bil prepričan, da ima pred seboj gosposkega goljufa in ga je pozval, naj takoj brez obotavljanja zapusti sodnijo. Minister mu je zopet odgovoril: „Jaz sem minister Baloh!“ Sluga pa je zavpil: „Jaz pa sem minister Tisa!“ in poklical je žandarja, da naj predrzne vsiljivca prime in zapre. K sreči je prišel v tem času v urad nek uradnik, ki je ministra spoznal in ga rešil, da ga res niso zaprli.

Sprejme se

izkušena, starejša pospudinja k očetu z 4 otroci. Kje, pove upravnistvo Straže.

Službe išče

mjad, inteligenten, trezen, zanesljiv in delaven mož brez otrok. Želi priti kot sluga v kakšni pisarni, za paznika pri kakšni tovarni ali kaj primerne nega. Vešč je slovenskega in nemškega jezika, v pisanju in računstvu. Na razpologo vzorna dosedanja delavska spričevala. Več pove upravnistvo Straže.

Zahtevajte v gostilnah list Straža!

Lepo posestvo

v Krčevini 15 minut oddaljeno od Ptuja, obstoječe iz 2 hiš, gospodarskega poslopja, vrta, travnikov, njiv, sadonosnika in gozda se takoj proda (zemljišča je okoli 10 ha). Natančnejša cena in pogoji se izvejo pri učitelju Kajnihu v Ptuj, Herbersteinova cesta 5. 162

Vedno svežo špecerijko blago, deželne pridelke ter svakovrstne

sveče za cerkve

ima v zalogi po najnižjih cenah

Franc Kolenc
trgovec

Celje - Narodni dom.

PLANINKA,

edino planinsko letovišče na Pohorju.

Sezija od 1. junija do 15. septembra.

10 sob s 22 posteljami, topla in mrzla kopel, lahkotni in krasni izprehodi po senčnatem jelovem gozdu, najboljša planin. voda, dobra kuhinja.

Lahak dohod iz železniških postaj Ruše, Bistrica ob koroški žel., Maribor, Fram. 1250 m nad morjem, pri Sv. Arehu poleg Ruške koč.

Cene zmerne!

Natančnejša pojasnila daje Podravska podružnica Slovenskega planinskega društva, pošta Ruše, Štajersko.

Demetrij Glumac

Glav. delavnica: **bakrar**
Maribor,
Kasarnska ulica 9

Podružnica:
Ptuj,
Sarnitzgasse 11

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnic, belilnic, tovarn za usnje in sveče, za parne in vodovodne naprave v bakru in železu.

Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronospora brizgalnico lastnega izdelka Kupujem po najvišji ceni staro kovino, baker, medenino in cin.

Popravlja vsake vrste točno in zelo po ceni. 98

Trgovina s stekliom, porcelanom in kamenlino

Ivan Kleinšek

Maribor, Koroška cesta št. 17

priporoča po najnižjih cenah svojo bogate z logo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : : :

Popravlja se najceneje izvršujejo!

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju priporoča veleč. duhovščini svoj

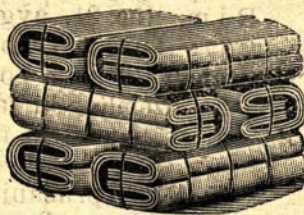
modni salon za gospode,

ki se nahaja v novi posojilnični hiši na Ringu.

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo

znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Opekarna v Meljskem dvoru Maribor (Mellinghof)

priporoča svojo na roko izdelano opeko za zidavo in dobro žgano strešno opeko

izvrstne kakovosti po zelo nizki ceni.

Julij Glaser, mestni stavbenik Maribor Roseggergasse 16—18. Telefon 31|VI.

Loterijske številke.

Gradec	20. avgusta 1913	80	64	45	9	41
Lince	23. avgusta	48	52	58	51	84

Franjo Duchek
svečar in medicinar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščeni, namiznih in mili sveč ter voščenk. Postrežba točna! Nizke cene!

Karol Tratnik

se priporoča kot

specialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode, kot monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhofgasse 3.

Franc Pleteršek
Maribor **Zaloga**
Koroška **pohištva**
cesta 10.

Bogata zaloga poliranega, medlo poliranega pohištva iz trdega in mehkega lesa za spalnice, obednice, za kuhinjsko pohištvo, zaloga divanov, podstavk, zimnic, stolov in ogledal, otročjih postelj iz železa po zelo nizkih cenah. 83

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju registrov. zadruga z neomejeno zavezo **v lastni hiši**

obrestuje hranilne vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta števil. 9

prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalji obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlč. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.